

MODALITĂȚI DE REALIZARE ȘI IMPLEMENTARE A PROIECTELOR EXTRACURRICULARE DE INTERES LOCAL CUPRINSE ÎN CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE JUDEȚENE

Profesor de limba și literatura română, Ștefan Mazilu, Liceul Tehnologic Arduș

Conceptul de „proiect educațional” poate fi definit ca un plan sau o intenție de a îndeplini ceva, în domeniul educației.

Orice „proiect educațional trebuie să se ghideze după niște principii de bază prevăzute și de legislația din domeniu: recunoașterea statutului activității educative școlare și extrașcolare ca dimensiune a procesului de învățare permanentă; recunoașterea activității educative extrașcolare ca parte esențială a educației obligatorii; importanța activității educative școlare și extrașcolare pentru dezvoltarea sistemelor relaționate de cunoștințe, a abilităților și a competențelor; contribuția activității educative extrașcolare pentru crearea condițiilor egale/echitabile de acces la educație, pentru dezvoltarea deplină a potențialului personal și reducerea inegalității și a excluziunii sociale; potențialul activității educative extrașcolare ca modalitate complementară de integrare socială și participare activă a tinerilor în comunitate; importanța promovării cooperării tuturor factorilor interesați, în vederea utilizării diverselor abordări didactice necesare creșterii calității procesului educațional; necesitatea asigurării resurselor umane și financiare pentru implementarea optimă și recunoașterea valorică a programelor educative extrașcolare din perspectiva rezultatelor învățării; recunoașterea activității educative extrașcolare ca dimensiune semnificativă a politicilor naționale și europene în domeniul educației.

În scrierea lor, proiectele educaționale trebuie să pornească de la o idee legată de un anumit demers pedagogic pe care dorim să-l urmărim. Apoi trebuie să constituim în dezvoltarea acestei idei o echipă de management a viitorului proiect.

Imediat după „idee”, vine „obiectivul”. În formularea obiectivelor trebuie să avem în vedere că orice proiect educativ are ca principal grup țintă: elevii.

În formularea obiectivelor trebuie luați în considerare anumiți parametrii (procedura lui Mager): comportamentul final al elevului, exprimat printr-un verb de acțiune (a identifica, a explica, a demonstra, a analiza, a atrage atenția, a executa); condițiile de manifestare a comportamentului (prezența sau absența unor resurse materiale etc.); criteriul de reușită, exprimat de obicei în termenii performanței minime admise. Acest parametru este important în elaborarea instrumentelor de evaluare.

Obiectivele formulate trebuie să fie în strictă armonizare cu scopul proiectului educațional și trebuie să facă trimitere directă la grupul țintă. Așa cum am precizat mai sus principalul grup țintă al oricărui proiect educațional trebuie să fie elevii: educabilii. În limbaj comun prin educabilitate se înțelege posibilitatea de a fi educat. Problema educabilității pune în vedere limitele educației care oscilează între două extreme: datul ereditar și datul socio-cultural. Așadar în realizarea proiectului educațional trebuie să avem în vedere ca toate activitățile propuse să poată fi susținute de subiecții cărora ne adresăm. Nu este indicat: conceperea de proiecte educative care să cuprindă activități ce depășesc anumite capacități de îndeplinire de către subiecții cărora ne adresăm;

cuprinderea în proiectul educativ a unui număr de activități prea mare care să ducă la o imposibilitate de implementare într-un anumit interval de timp propus.

De asemenea, la baza tuturor activităților cuprinse în proiectele educaționale trebuie să stea o parte din sistemul principiilor pedagogice, precum: Principiul accesibilității, Principiul intuiției, Principiul învățării temeinice, Principiul învățării conștiente și active, Principiul conexiunii inverse.

Aceste activități propuse în proiect trebuie corelate cu dimensiunea temporală în așa mod încât perioada propusă pentru realizarea fiecăreia să fie una rezonabilă spre satisfacerea așteptărilor beneficiarilor.

Din toate trebuie să derive rezultatele *calitative* și *cantitative* așteptate în urma implementării proiectului educațional.

Termenul de „calitate” desemnează ansamblul de caracteristici și particularități ale unei entități care îi conferă acesteia posibilitatea de a satisface necesități exprimate și implicite ale unor beneficiari.

În ceea ce privesc beneficiarii unui proiect educațional ei pot fi grupați în două categorii: direcți (elevi, cadre didactice sau parteneri) și indirecti (comunitatea locală).

Noțiunea de „cantitativ” semnifică ansamblul determinărilor care exprimă gradul de dezvoltare a unor aptitudini și deprinderi urmărite prin proiectul educațional. O așteptare cantitativă poate face trimitere la cantitatea de informații culturale și sociale pe care beneficiarii o pot acumula într-un orizont de timp bine determinat.

De asemenea trebuie menționate formele de promovare care pot fi: tradiționale (mass-media, revista școlii, afișe sau pliante) și moderne: site-ul instituției inițiatoare a proiectului sau rețelele de socializare.

Important este ca tot în cuprinsul proiectul să precizăm și modalitățile de susținere a continuității proiectului educațional care se poate face: resurse proprii umane și materiale: cu ajutorul unor sponsorizări venite din sfera publică sau privată.

Nu în ultimul rând, important este ca în cuprinsul proiectului să avem niște instrumente de evaluare a activităților din proiect. Dintre etapele care trebuie parcurse în timpul unei evaluări a unui proiect educațional, enumerăm: determinarea scopurilor evaluării; identificarea formelor de evaluare; dezvoltarea și definirea termenilor de referință; activitatea de evaluare propriu-zisă (feedback-ul beneficiarilor direcți și indirecti/ rapoarte încheiate la finalizarea fiecărei activități); redactarea raportului narativ.

Raportul narativ este un document întocmit la finalul derulării proiectului și în el sunt argumentate toate activitățile desfășurate în proiect. Un raport narativ trebuie să cuprindă: descrierea activităților derulate; imagini de la activitățile derulate; formele prin care au fost promovate activitățile din proiect (articole de presă, reportaje, pliante sau afișe).

Acest raport va fi înaintat inspectorului de specialitate la finalul întregului proiect educațional.

O componentă importantă a unui proiect educațional îl reprezintă formularul de aplicație. Acesta este alcătuit din mai multe secțiuni: prima secțiune (cuprinde informații cu privire la destinația proiectului educațional: CAEN, CAERI sau CAEJ); a doua secțiune (vor fi trecute informații legate de aplicat. Indicat este ca la secțiunea „Coordonator/i” să fie menționat un singur cadru didactic); a treia secțiune (vor fi trecute informații cu privire la denumirea proiectului, selectarea domeniului de încadrare, ediția, locul de desfășurare, numărul de participanți, bugetul, forma de participare și

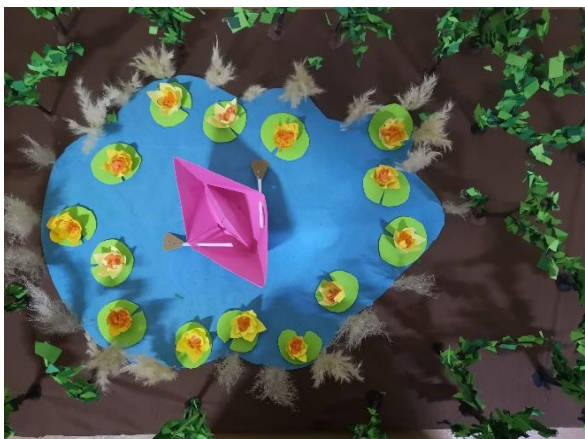
un rezumat al proiectului în limita de caractere precizată; în secțiunea a patra se va trece la prezentarea proiectului cu argument, scop, obiective, descrierea grupului țintă, precizarea beneficiarilor, descrierea activităților, rezultate calitative/ cantitative, forme de monitorizare/ promovare; secțiunile cinci și șase sunt opționale (datele se completează doar în situațiile în care proiectul beneficiază de anumite finanțări venite din sfera bugetară sau privată); în caseta a șaptea va fi precizată opțiunea aplicantului pentru tipul de calendar; secțiunea a opta se va completa după caz; iar ultima secțiune conține precizări cu privire la completarea formularului de aplicație de care aplicantul trebuie să țină cont.

Totodată, parteneriatul are și el rolul său în derularea proiectului educațional. În această perspectivă putem identifica două mari tipuri de parteneriate: parteneriate școlare (încheiate între instituția inițiatoare a proiectului educațional și alte unități de învățământ); parteneriate culturale – încheiate între instituția inițiatoare a proiectului educațional și primării, consilii județene, centre culturale, muzee, biblioteci, asociații de scriitori etc.

În cuprinsul unui parteneriat trebuie să cuprindă: antetul instituțiilor care semnează acordul de parteneriat și numărul de înregistrare a acestuia; datarea; informații legate de parteneri acordului; titlul proiectului comun; va cuprinde diverse angajamente luate de către părți în cadrul proiectului educațional; durata acordului și dispozițiile finale și semnatarii.

În întocmirea și aplicarea unor proiecte de interes local cuprinse în Calendarul Activităților Educative Județene (CAEJ) trebuie parcurse câteva etape, fiecare având niște reguli specifice: etapa preliminară a proiectului (enunțarea ideii și constituirea echipei de proiect sub coordonarea unui cadru didactic/ identificarea domeniului de încadrare a proiectului/ denumirea proiectului educațional, menționarea perioadelor de aplicare a proiectului educațional/ enunțarea grupului țintă/ identificarea resurselor materiale și umane care să ajute la realizarea proiectului/ trasarea setului de activități ce urmează a fi realizate prin intermediul proiectului/ identificarea locațiilor de desfășurare a activităților din cadrul proiectului/ semnarea contractelor de parteneriat); întocmirea și avizarea proiectului educațional (scrierea propriu-zisă a proiectului conform indicațiilor date în „Formularul de aplicație”/ cuprinderea ca anexă la „Formularul de aplicație” a regulamentului, a proiectului și a programului de desfășurare a activităților/ avizarea proiectului educațional de către inspectorul de specialitate și cuprinderea sa în CAEJ); implementarea activităților din cadrul proiectului educațional conform planificării (activitatea de promovare a proiectului/ desfășurarea propriu-zisă a proiectului educațional/ promovarea activităților desfășurate prin toate mijloacele: online, presă, revista școli); raportarea (întocmirea raportului narativ și înaintarea sa către inspectorul de specialitate/ realizarea opțională a unor informări către inspectorul de specialitate pe parcursul derulării proiectului).

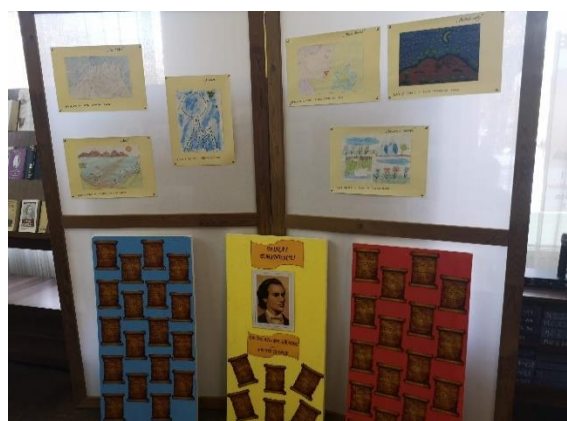
În cele ce urmează vom expune imagini de la derularea proiectului educațional al Liceului Tehnologic Ardu, „Eminescu în cuvânt și imagine” (cuprins în CAEJ Satu Mare), ca un exemplu de bună practică:

(Machete realizate după poezia „Lacul” de Mihai Eminescu)

(Momentele artistice)

(Expoziția plastică organizată la Biblioteca Județeană Satu Mare)

(Programul artistic susținut la Biblioteca Județeană Satu Mare)

În concluzie, lucrarea de față punctează câteva dintre modalitățile de realizare și implementare a proiectelor extracurriculare de interes local care urmează a fi cuprinse în calendarul activităților educative județene prin parcurgerea unor pași, precum: redactarea proiectului educațional; întocmirea raportului narativ care cuprinde descrierea activităților derulate și imagini de la aceste activități; realizarea parteneriatului și transmiterea de informații întocmite la solicitarea inspectorului de specialitate.

Bibliografia:

1. Academia Română – Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan- Al. Rosetti”, *DEX*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2009
2. OMECTS nr. 3035/ 10.01.2012
3. Diana Csorba, *Management educațional- studii și aplicații*, Editura Universitară, București, 2012
4. Florica Orțan, *Management educațional*, Editura Universității din Oradea 2003
5. Lect. univ. dr. Renata Marinela Pop, *Managementului proiectării didactice. Activitate de anticipare și pregătire a activității didactice* (suport de curs)
6. Maria Tereza Pirău, *Introducere în pedagogie*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008
7. Alois Gherguț, *Managementul general și strategic în educație – Ghid practic*, Editura Polirom, 2007